

Список використаних джерел

1. Вішнікіна Л., Япринець Т. Психодидактичні засади навчального географічного моделювання. *Естетика і етика педагогічної дії*. Київ ; Полтава. 2019. Вип. 19. С. 166–175.
2. Грушка В. В. Інтерактивні технології дистанційного навчання на уроках географії. *Вісник університету імені Альфреда Нобеля. Серія «Педагогіка і Психологія»*. Педагогічні науки. 2021. №1 (21). С. 24–33.
3. Biddulph M., Lambert D., Balderstone D. *Learning to Teach Geography in the Secondary School: A Companion to School Experience*. 4-th edition. Abingdon: Routledge, 2021. pp. 178.

Вероніка КОНДРА

ОРГАНІЗАЦІЯ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ У ЗБРОЙНИХ СИЛАХ УКРАЇНИ

Перед керівництвом Збройних Сил України постали непрості й відповідальні завдання щодо зміцнення військової дисципліни, формування національної свідомості та патріотизму у військовослужбовців. Гасло духовного відродження було висунуто на перший план. Суть його полягала у пошуку в глибинах історії та національних традиціях українського народу надійної та стабільної світоглядної опори, яка була вкрай необхідною в умовах перехідного періоду.

Ядром національно-патріотичного виховання стала українська культура з її народними піснями, танцями, святковими обрядами, звичаями, художніми виробами, іншими творчими проявами національного життя, а засобами патріотичного виховання: національні культурні традиції, звичаї, обряди, мова, народна мораль, етика, естетика, родовід, рідна історія, краєзнавство, фольклор, народне мистецтво, народний календар, національна символіка, релігійні виховні традиції, форми і методи української етнопедагогіки.

Важливим чинником становлення військово-патріотичної роботи в Збройних Силах України стало прийняття у лютому 1992 року Верховною Радою України Постанови «Про порядок введення в дію Основ законодавства України про культуру», яка визначила правові, соціальні та організаційні засади розвитку культури в Україні. Вона встановила порядок регулювання суспільних відносин щодо створення, поширення, збереження та використання культурних цінностей. Основи законодавства України про культуру визначили основні напрями діяльності органів державного і військового управління у сфері патріотичного виховання: відродження і розвиток культури; забезпечення свободи творчості, вільного розвитку культурно-мистецьких процесів, професійної та самодіяльної творчості; реалізацію прав громадян на доступ до культурних цінностей.

Систему патріотичного виховання в ЗСУ можна визначити як сукупність закономірно побудованих, динамічно пов'язаних компонентів: мети, завдань, змісту, засобів української етнопедагогіки, умов їх реалізації та взаємодії суб'єктів, які формують патріотизм у душі природно-історичного розвитку української нації на кожному етапі цілеспрямованого, планомірного військово-педагогічного процесу.

Метою військово-патріотичного виховання є утвердження у Збройних Силах України патріотизму, духовності, моральності, формування в особового складу Збройних Сил України й молоді національної гідності, психологічних і військово-професійних якостей, необхідних для виконання завдань за призначенням, припинення неконтрольованого звільнення молодих офіцерів і військовослужбовців військової

служби за контрактом та забезпечення привабливого проходження військової служби цими категоріями військовослужбовців [1].

Національно-патріотична підготовка проводиться у Збройних Силах України з метою:

- формування в особового складу державницького світогляду та національної самосвідомості, які базуються на знанні військовослужбовцями історичних процесів національного державотворення та бойових традиціях українських військових формувань та сучасних Збройних Сил України;
- впровадження в систему навчання та виховання особового складу національно-патріотичних цінностей, ідей вірності Військовій присязі, бойовим традиціям, гордості за належність до Збройних Сил України;
- своєчасного доведення до особового складу актуальної інформації про діяльність керівництва держави та військового командування, спрямованої на зміцнення обороноздатності країни;
- формування морально-психологічних мотиваційних основ службової діяльності та цільової спрямованості підготовки військовослужбовців до виконання завдань щодо захисту національних інтересів;
- утвердження засад діяльності Збройних Сил України та формування довіри до керівництва держави, відповідних командирів (начальників).

Постанова від 3 листопада 1993 року Кабінету Міністрів України «Про Державну національну програму «Освіта» («Україна ХХІ століття»)» визначає зміст військової освіти та засади її реформування – наповнення змісту виховання культурно-історичними надбаннями українського народу. Відповідно одним із стратегічних завдань військового керівництва з реформування змісту військової освіти стало оптимальне поєднання освіти з національною історією, культурою, традиціями [2].

Організація процесу патріотичного виховання військовослужбовців – є складовою військово-ідеологічної роботи в Збройних Силах України та одним з провідних завдань органів по роботі з особовим складом Збройних Сил України та системи військової освіти і науки.

Військово-ідеологічна підготовка є важливим засобом реалізації гуманітарної політики держави в Збройних Силах України, одним із головних напрямків інформаційно-пропагандистського забезпечення життєдіяльності військ. Вона здійснюється на підставі вимог Конституції України, законів Держави й указів Президента України з воєнних питань, наказів та директив Міністра оборони, командувачів видів Збройних Сил, а також органів по роботі з особовим складом

Останні дослідження вітчизняних вчених в області військово-патріотичного виховання однозначно свідчать, що пізнаючи соціально-національні умови, культурно-історичну спадщину, зокрема козацьку духовність, ми, нащадки волелюбних лицарів, маємо зробити все для утвердження лицарських виховних традицій, козацької педагогіки, адаптувавши їх до нової історичної епохи.

Позитивними тенденціями та результатами у сфері військово-патріотичного виховання особового складу є: зацікавлення вітчизняних вчених проблемами Національного, громадянського, патріотичного та військово-патріотичного виховання, проведення ними низки досліджень. Теоретико-методологічний потенціал цих робіт є значним і достатнім для проведення на його основі необхідних і невідкладних практичних заходів, в яких би було викладене бачення концептуальних основ щодо української національної ідеї, виховного ідеалу, напрямів виховання, а також розроблення відповідних Законів України і нормативно-правових актів; підвищення уваги з боку державних та військових органів управління до проблем військово-патріотичного виховання особового складу.

Військово-патріотичне виховання повинно відбуватися безперервно в часі та має охоплювати всі сторони військової служби. При цьому об'єктами зосередження основних зусиль військово-патріотичного виховання має бути: рота (батарея), батальйон (дивізіон), корабель (катер), а також і офіцери на первинних посадах, військовослужбовці військової служби за контрактом, військовослужбовці призвані по мобілізації, військовослужбовці строкової служби.

Таким чином, вдосконалення системи військово-патріотичного виховання особового складу ЗС України викликано рядом об'єктивних причин. По-перше, наразі Україні вкрай потрібні національно свідомі громадяни, патріоти, захисники своєї Вітчизни, які б відчували власну причетність до своєї землі, до свого народу, держави. По-друге, розповсюдженням національного нігілізму, антипатріотизму, які є наслідком деструктивних впливів ворожої пропаганди. По-третє, сучасний етап розвитку суспільства гостро ставить питання про громадянський мир та національну злагоду.

Список використаних джерел

1. Наказ Міністра оборони України від 11 січня 2012 року №14 «Про затвердження Програми військово-патріотичного виховання у Збройних Силах України на 2012 – 2017 роки та Перспективного плану реалізації Програми військово-патріотичного виховання у Збройних Силах України на 2012–2017 роки».

2. Програма військово-патріотичного виховання у Збройних Силах України на 2012–2017 роки, затверджена Наказом Міністерства оборони України від 11 січня 2012 року № 14.

Катерина ДОЛЯ

ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА ЯК ЦІННІСНИЙ СЕНС ЛЮДСЬКОГО БУТТЯ

В епоху глобалізації та динамічного розвитку інформаційних технологій якість людського буття суттєво змінюється відповідно трансформаційних процесів в економіці, політиці, культурі, соціальних відносинах, що впливають на всі сфери життя особистості. З одного боку – це реалізація ідеї цілісного єднання людства на основі використання науково-технічного прогресу в соціоприродних явищах, а з іншого – в умовах глобальної економічної конкуренції зростає кількість країн, які свідомо відокремились від даного процесу з метою зберегти природно-ресурсний і людський потенціали.

У зв'язку з цим пріоритетними все ж є такі загальнолюдські цінності як цінність людського життя, його сенс; добро, справедливість, істина; цінність природи як основи життєдіяльності людини; забезпечення свободи, демократизації усіх сфер людського буття. Вони є регуляторами поведінки всього людства, в свою чергу виступають найважливішими критеріями пошуку шляхів взаєморозуміння і збереження життя людей планети. Ці цінності відображають фундаментальні відносини і потреби людей, становлять основу індивідуального світогляду.

При цьому незаперечним фактом якості людського існування є екологічна безпека. У сучасних умовах стрімкого соціально-економічного розвитку людства екологічна безпека є однією з фундаментальних проблем його виживання.

Із початку свого існування людство змінювало навколишнє середовище з метою задоволення наукових, суспільних, технічних і матеріальних потреб, у яких вбачало сенс свого існування та розвитку. Це не могло не позначитись на еволюції природних систем і явищ: розширювалися рамки географічного середовища людства, виникали нові процеси природокористування на основі матеріально-технічного виробництва; змінювався первісний стан природи, який підпорядкований фундаментальним законам творення.